

And now that ¹הא מני בית שמאי היא - והשתא דאמר רב אושעיא¹
Rav Oh'shayoh said, 'this is in accordance with Bais Shammai'

Overview

ברייטא stated that only ב"ש maintain כלים שביתת, but not ב"ה, so therefore the ריחיים of follows the view of ב"ש. There is a dispute in תוספות how to interpret what ר"א actually said and its relevance למעשה.

אומר רבינו תם דהלכתא כרב יוסף דמוקי ברייתא כבית שמאי דהא רב אושעיא קאי כוותיה² -
The ר"ת says that the הלכה is like ר"י, who established the ברייתא of ריחיים like ר"א, since ר"א agrees with him -

ולפי זה ריחים מותרים דלדידיה לבית הלל שרי אפילו היכא דקעביד מעשה -
And according to this (that the הלכה is like רב יוסף, and the ברייתא of ריחיים is according to ב"ש), it is permissible for water mills to grind on שבת, if the wheat was placed there before שבת, for according to ר"א the ב"ה permit using כלים, even when they are actively doing something (in this case grinding) -
ולא חייש להשמעת קול³ -

And ר"י is not concerned for 'making noise'.

ר"ת disagrees with the תוספות:

ולי נראה דרב אושעיא לא מוקי לה כבית שמאי⁴ -
ב"ש like ריחיים of ברייתא the that ר"א did not establish תוספות And it appears to
אלא הש"ס הוא דקאמר הכי⁵ הא מני בית שמאי היא אליבא דרב יוסף -
But rather the הגמרא said this, 'the ברייתא of ריחיים is according to ב"ש, according to ר"י -

דמוקי לה משום שביתת כלים -
Who established the איסור of ריחיים because of כלים שביתת -
אבל לרב אושעיא מצינן למימר דמוקי לה כבית הלל ואית ליה השמעת קול כרבה -
However regarding ר"א we can say that he establishes the ברייתא of ריחיים like

¹ In our text the גמרא in the גמרא is 'וכ' ו' ולא ב"ה' and in our text the גמרא is 'וכ' ו' ולא ב"ה'.

² Generally when רב יוסף and רבא argue the הלכה is like רבא (except in three cases), therefore תוספות needs to bring a proof that in this case the הלכה is like ר"י, since ר"א also agrees with him. This is according to תוס' that ר"א maintains that the ברייתא of ריחיים is according to ב"ש (that is the meaning of היא ד"ה).

³ See תוד"ה ולימא [TIE by footnote # 5].

⁴ ר"ת merely said that only ב"ש maintains כלים שביתת, but not ב"ה. He did not comment on the ברייתא of ריחיים.

⁵ The הגמרא stated that now that we know that only ב"ש maintain כלים שביתת, but not ב"ה, therefore when ר"י said that the reason of ריחיים is because of כלים שביתת, it was not according to ב"ה (as the גמרא originally assumed), since ב"ה do not agree to כלים שביתת, but rather it is according to ב"ש.

- ב"ה like אסור ריחיים and therefore, ⁷רבה like השמעת קול and ⁶ב"ה agrees to ר"א and ⁶ב"ה,
 וכן פסק רבינו חננאל דטעמא דריחים משום השמעת קול ואתי כבית הלל -
 And the ר"ה also ruled that the reason of ריחיים is because of השמעת קול, and the
 – ב"ה according to ריחיים of ברייתא

ועוד דסוגיא דלקמן⁸ לא מיתוקמא אלא כרבה כדפירישית⁹ -
And additionally the גמרא later can only be established like רבה as I explained –

ההלכה למעשה comments תוספות:

וקיימא לן כרב אושעיא דמאן תנא שביתת כלים בית שמאי היא -
– שביתת כלים ב"ש who teaches ר"א that it is only
ומותר להשאיל כלים לנכרי ואין לחוש במה שיעשה בו הנכרי מלאכה -
So therefore it is permitted to lend out utensils to a נכרי and one need not be
concerned that the נכרי will do a מלאכה with them, since we do not hold of כלים
אבל בהמתו אסור להשאיל דשביתת בהמתו עליו דאורייתא:
However, it is prohibited from lending out your animal to a נכרי, for one is
obligated מה"ת that his animal should rest, and there is the concern that the נכרי will do
a מלאכה with it on שבת.

Summary

The ר"ת ruled like ר"י, so ריהיים is permitted; however rule like רבה, so ריהיים is אסור because of השמעת קול, but one may lend out his utensils (but not his animals) to נכרים, since there is no שביתת כלים, only שביתת בהמתו.

Thinking it over

גמרא it seems to be saying that ר' אושעיא agrees with רבה.¹⁰ However from the it seems that according to ר"א the ב"ש maintains כלים שביתת מעשה whether it is קעביד מעשה or קעביד מעשה; however according to רבה; the ב"ש maintains כלים שביתת only when מעשה; but when קעביד מעשה,¹¹ it is forbidden because of a גזירה!

⁶ It is preferable to establish the אליבא דב"ש שלא כהלכתא rather than ברייתא אליבא דהלכתא.

⁷ See 'Thinking it over'.

⁸ שבתת. The א asks and answers why they were גזר in some instances, but not in others; there is no mention of כלים.

⁹ תוד"ה ולימא [TIE footnote # 10].

¹⁰ See footnote # 7.

¹¹ See תוד"ה ולימא [TIE footnote # 14].